

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, nr.198
Tel.: 022 24-36-41

Nr. 06/4826 din „07” 12 2015
La nr.08/2-6246 din 18 noiembrie 2015

Ministerul Economiei

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod Civil, Legea nr.1125/2002).

Anexă:

- raport de expertiză anticorupție – 4 (patru) file;
- anexa la raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod Civil, Legea nr.1125/2002)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. **Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. **Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. **Scopul promovării proiectului.** Potrivit autorului, finalitatea scontată prin prezentul proiect este armonizarea legislației naționale cu prevederile aquis-ului comunitar în materie de protecție a consumatorilor în raporturile ce vizează drepturile de folosință a unităților de cazare. Astfel, se propune crearea cadrului necesar pentru aplicarea prevederilor Directivei 2008/122/CE a Parlamentului și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revînzare și de schimb.

În acest sens, autorul intervine cu completări consistente la Codul Civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.1107-XV din 06 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661) și reglementarea Contractului privind cazarea periodică și a dreptului de revocare a contractelor privind unele produse de vacanță și de intermediere a lor.

d. **Suficiența argumentării.** Autorul a reliefat în conținutul notei informative argumente elocvente, care evidențiază temeiul legal, condițiile ce au impus elaborarea proiectului și raționamentele necesare întru justificarea necesității elaborării și promovării proiectului. Astfel, considerăm că sunt întrunite exigențele stabilite de prevederile art.20 lit.a) al Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

Totodată, considerăm necesară revizuirea proiectului prin prisma recomandărilor reiterate în conținutul Capitolului II al prezentului raport de expertiză anticorupție, întru excluderea eventualelor riscuri de corupție aferente proceselor reglementate.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare, în conformitate cu prevederile art.13 al Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126-130, art.627), potrivit căruia proiectul de act normativ care introduce amendamente la cadrul normativ de resort ce reglementează activitatea antreprenorială urmează a fi însoțit de Analiza impactului de reglementare (AIR), care va reprezenta argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele consumatorilor, fapt care nu este în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a autorității, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.215-217, art.798), potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Cu titlul de obiecție generală

Proiectul este înaintat în condițiile unui cadrul legislativ sectorial parțial depășit, iar raportarea prevederilor acestuia la realitate denotă inaplicabilitatea și necoresponderea cu terminologia utilizată de către autor în conținutul proiectului propus.

În acest context, menționăm faptul că pe parcursul proiectului, autorul utilizează noțiunile de

„unitate de cazare” „grup de unități de cazare” „profesionist” în lipsa unor prevederi relevante în Legea de resort (Legea cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006), ce definesc noțiunile prepușe.

Recomandarea: În condițiile date, se recomandă autorului revizuirea cadrului normativ sectorial și ajustarea acestuia atât sub aspectele evidențiate supra, cât și întru asigurarea coerenței, consecvenței și predictibilității cadrului legislativ ce reglementează raporturile juridice în domeniul turismului.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art.I pct.4 al proiectului: „art.1145/1 alin.(1) Dreptul acordat consumatorului poate lua forma: [...] b) unei cote-părți în proprietatea periodică;”.

Norma precitată face referință la o instituție neconsacrată în legislația națională „proprietatea periodică” în lipsa unor prevederi relevante ce reglementează consecvent temeiul, natura și esența instituției în speță, caracterele definitorii ale acesteia, drepturile și obligațiile coproprietarilor și modul de încetare a proprietății periodice.

Conceptul de „proprietate periodică” a devenit un fenomen social și juridic internațional, fiind integrat în mai multe codificări moderne precum cele ale SUA și țărilor membre UE (în rezultatul implementării prevederilor Directivei 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 și Directivei 94/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 1994 privind protecția dobânditorilor în ceea ce privește anumite aspecte ale contractelor privind dobândirea dreptului de folosință pe durată limitată a bunurilor imobile).

Totodată, accentuăm faptul că deși acest instrument este utilizat cu succes în alte state, atât în sistemul public, cât și în cel privat, preluarea acestuia în lipsa unor reglementări elocvente a cadrului normativ primar vis-a-vis de natura juridică a dreptului de proprietate periodică va determina multiple probleme de aplicare în practică a normelor propuse (delimitarea costurilor asociate proprietății și modului de suportare a acestora de către proprietari - costuri de renovare, remobilare/reutilare periodică a apartamentelor; repartizarea impozitelor și taxelor locale între coproprietari; cum va fi afectată intrarea în spațiu - ce se întâmplă dacă nu sunt alte spații disponibile pentru situația în care spațiul deținut în proprietate periodică este inutilizabil; deteriorarea unui element esențial pentru proprietar (de exemplu aparatul de aer condiționat pe perioada verii); evacuarea gunoierului sau aprovizionarea cu produse consumabile a proprietății; contorizarea serviciilor și modul de achitare a plăților aferente, etc.).

În condițiile date, adoptarea normei în redacția propusă poate determina diferite „soluții hibride” și riscuri de corupție aferente procesului reglementat.

Recomandarea: Se recomandă autorului elaborarea completărilor ce se impun în vederea implementării normei propuse și reglementarea instituției „proprietății periodice” în modul corespunzător.

Art.III al proiectului: „Codul Contravențional Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: „1.Codul se completează cu articolul 353/1 cu următorul cuprins: Articolul 353/1.Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciile turistice și contractele privind produsele de vacanță.

(1) Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciile turistice și contractelor privind produsele de vacanță, prin:

[...] c) necomunicarea informației privind existența sau lipsa dreptului de revocare și,

[..]”.

Norma sus-citată contravine prevederilor proiectului în partea ce ține de necomunicarea informației privind lipsa dreptului de revocare, or autorul stabilește în conținutul Art.I al proiectului dreptul de a revoca contractul fără stabilirea excepțiilor de rigoare ce restricționează/exclud exercitarea dreptului în cauză de către consumator. Prin urmare, statuarea dispoziției art.353/1 alin.(1) lit c) admite lipsa dreptului consumatorului de revocare a contractului, fapt care creează precondiții pentru interpretarea extensivă a normelor de către profesionist.

Recomandarea: Se recomandă autorului excluderea cuvintelor „existența sau lipsa” din conținutul art.353/1 alin.(1) lit c) al proiectului.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Art.V al proiectului: „Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării, cu excepția lit.b), alin.2, art.11451 care intră în vigoare din data introducerii în sistemul de drept a instituției „proprietății periodice”.

Reglementarea propusă stabilește o modalitate alternativă de intrare în vigoare a prevederilor ce fac referință la instituția „proprietății periodice”, determinînd inaplicabilitatea acestora pentru o perioadă nedeterminată. Importanța sporită a necesității protecției consumatorilor, care este posibilă în special datorită unui cadru legislativ adecvat, justifică fără rezerve necesitatea implementării în legislația națională a modificărilor și completărilor menționate, fiind astfel asigurată nu doar securitatea juridică a consumatorilor ca participanți speciali la raporturile juridice comerciale, ci și adaptarea legislației Republicii Moldova la exigențele contemporane ale pieței serviciilor turistice.

Prin urmare, ținînd cont atît de riscurile expuse anterior (cu referire la aprobarea proiectului în lipsa unor prevederi relevante ce reglementează consecvent temeiul, natura și esența instituției „proprietății periodice”), cît și de lipsa unor prevederi exprese ce evidențiază termenul de aprobare a amendamentelor corespunzătoare la Codul Civil, accentuăm faptul că adoptarea proiectului în redacția propusă, de facto presupune acceptarea unor norme „moarte”, a căror aplicabilitate și valoare adăugată este minimală.

Recomandarea: Impactul normei sus-citate urmează a fi evaluat coroborat cu riscurile expuse anterior la pct.1 Capitolul II al prezentului raport de expertiză anticorupție. În acest context, soluția optimă întru excluderea riscurilor sus-citate recomandată autorului este elaborarea completărilor ce se impun în vederea implementării normei propuse la alin.2, art.1145/1 și reglementarea instituției „proprietății periodice”.

Art.III al proiectului: „Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: „1.Codul se completează cu articolul 353/1 cu următorul cuprins: Articolul 353/1.Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciile turistice și contractelor privind produsele de vacanță.

(1) Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciile

turistice și contractelor privind produsele de vacanță, prin:
[...] c) neoferirea asistenței prompte turistului aflat în dificultate [..]”.

Formula de reglementare propusă este neclară, iar implementarea ulterioară a normei în redacția propusă creează precondiții pentru exercitarea unor atribuții extensive de reglementare.

Astfel, există riscul formării unei practici neuniforme la capitolul interpretării normei în speță și calificării drept contravenție a acțiunii sau inacțiunii ilicite săvârșite cu vinovăție, or aprecierea promptitudinii asistenței acordate și dificultății în care se regăsește turistul este subiectivă.

Recomandarea: Se recomandă autorului reglementarea situațiilor în care turistul se consideră în dificultate, modul și termenii de acordare a asistenței de către profesionist.

Art.III pct.2 al proiectului: Art.III al proiectului: „Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: „ 2. Codul Contravențional se completează cu articolul 423/8 cu următorul cuprins: Articolul 423/8. Agenția Turismului (1) Contravențiile specificate la art.353/1 se constată de către Agenția Turismului.”

Norma propusă, de facto reformează Agenția Turismului (în continuare Agenția), atribuind acesteia competențe de control și constatare a contravențiilor stabilite de art.353/1 (conform redacției stabilite în proiect la Art. III pct.1). Cu referire la acest aspect accentuăm faptul că în rezultatul reformelor administrative demarate în 2009 și reorganizării Ministerului Culturii și Turismului a fost instituită Agenția Turismului în calitate de autoritate administrativă centrală de specialitate subordonată Guvernului (conform prevederilor Legii pentru modificarea Legii nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern nr. 21-XVIII din 18 septembrie 2009 și Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Turismului, a structurii și efectivului-limită ale acesteia nr.851 din 21 decembrie 2009). Astfel, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.851 din 21 decembrie 2009, autoritatea în cauză exercită atribuția de elaborare a politicii în domeniul turismului și mecanismelor economice de stimulare a dezvoltării turismului.

Prin urmare, în eventualitatea aprobării amendamentelor în redacția propusă, Agenția va exercita cumulativ atât competențe de elaborare a actelor normative ce reglementează activitatea într-un anumit domeniu, cât și competențe de control a executării acestora și întocmire a proceselor-verbale de constatare a neexecutării/executării neconforme a prescripțiilor legale. Circumstanța în cauză poate determina ulterior riscuri de corupție în legătură cu desfășurarea cumulativă a funcțiilor prepuse (elaborare și control) de către instituție.

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea oportunității acordării statutului de agent constator instituției prenotate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Art.I al proiectului: „articolul 1145/2 alte contracte aferente produselor de vacanță și domeniul de aplicare (1) Contractul privind produsul de vacanță pe termen lung este contractul pe un termen care depășește 1 an prin care un profesionist se obligă să acorde consumatorului dreptul de a primi reduceri de preț sau alte beneficii privind cazarea, iar consumatorul se obligă să plătească un preț total”.

Prevederile sus-citate constituie o novație legislativă, reglementînd un raport contractual

sinalagmatic, unde o parte (profesionistul) se obligă de a acorda reduceri de preț sau alte beneficii privind cazarea unei alte părți (consumatorul), iar aceasta se obligă să plătească un anumit preț total convenit în prealabil de părți.

În prezent, schemele de loializare a clienților sunt omniprezente în strategiile de marketing ale multor companii. Astfel, acordarea de reduceri comerciale reprezintă o practică uzuală în desfășurarea activității comerciale, ce poate fi formulată diferit (puncte utilizate ulterior pentru achiziționarea unor produse - bonus sau pentru primirea unei reduceri la o achiziție ulterioară, produse acordate gratuit la anumite achiziții, discounturi și reduceri, etc.).

Toate aceste operațiuni de marketing și promovare au impact semnificativ evident, atât din perspectiva situației financiare a companiilor (creșterea vânzărilor, formarea unui impunător portofoliu de clienți fideli produselor companiei, conturarea unei imagini pozitive a companiei pe piață, etc.), cât și din perspectiva consumatorilor (diminuarea costului final al produsului achiziționat, obținerea unor facilități gratis sau în limita costului pentru serviciul/produsul de bază procurat, etc.). Astfel, este asigurată o echilibrare adecvată a intereselor fiecărei părți implicate (companii și consumatori).

Analizând reglementarea propusă prin prisma celor evidențiate supra, menționăm faptul că adoptarea acesteia în redacția propusă riscă să determine modificarea structurii politicilor de marketing desfășurate și naturii raporturilor juridice dintre companii și consumatori. Astfel, sunt create premise pentru limitarea practicii actuale de acordare a reducerilor comerciale și optarea preponderentă a companiilor pentru comercializarea produselor în speță.

Prin urmare, implementarea dispozițiilor propuse poate submina în final poziția consumatorului și restricționa opțiunile sale.

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea normei propuse prin prisma celor sus-menționate.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Chistol
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție

Anexa la raportul de expertiză anticorupție

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod Civil, Legea nr.1125/2002)

nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Cu titlul de obiecție generală	Utilizarea termenilor neconsacrați în legislație / neaplicați în practică	Proiectul este înaintat în condițiile unui cadrul legislativ sectorial parțial depășit, iar raportarea prevederilor acestuia la realitate denotă inaplicabilitatea și necorespunderea cu terminologia utilizată de către autor în conținutul proiectului propus. În acest context, menționăm faptul că pe parcursul proiectului, autorul utilizează noțiunile de „unitate de cazare” „grup de unități de cazare” „profesionist” în lipsa unor prevederi relevante în Legea de resort (Legea cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006), ce definesc noțiunile propuse.	În condițiile date, se recomandă autorului revizuirea cadrului normativ sectorial și ajustarea acestuia atît sub aspectele evidențiate supra, cît și întru asigurarea coerenței, consecvenței și predictabilității cadrului legislativ ce reglementează raporturile juridice în domeniul turismului.
2	Art.I pct.4 al proiectului: „art.1145/1 alin.(1) Dreptul acordat consumatorului poate lua forma: [...] b) unei cote-părți în proprietatea periodică;”.	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Norma precitată face referință la o instituție neconsacrată în legislația națională „proprietatea periodică” în lipsa unor prevederi relevante ce reglementează consecvent temeiul, natura și esența instituției în speță, caracterele definitorii ale acesteia, drepturile și obligațiile coproprietarilor și modul de încetare a proprietății periodice.	Se recomandă autorului elaborarea completărilor ce se impun în vederea implementării normei propuse și reglementarea instituției „proprietății periodice” în modul

Conceptul de „proprietate periodică” a devenit un fenomen social și juridic internațional, fiind integrat în mai multe codificări moderne precum cele ale SUA și țărilor membre UE (în rezultatul implementării prevederilor Directivei 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 și Directivei 94/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 1994 privind protecția dobânditorilor în ceea ce privește anumite aspecte ale contractelor privind dobândirea dreptului de folosință pe durată limitată a bunurilor imobile).

Totodată, accentuăm faptul că deși acest instrument este utilizat cu succes în alte state, atât în sistemul public, cât și în cel privat, preluarea acestuia în lipsa unor reglementări elocvente a cadrului normativ primar vis-a-vis de natura juridică a dreptului de proprietate periodică va determina multiple probleme de aplicare în practică a normelor propuse (delimitarea costurilor asociate proprietății și modului de suportare a acestora de către proprietari - costuri de renovare, remobilare/reutilare periodică a apartamentelor; repartizarea impozitelor și taxelor locale între coproprietari; cum va fi afectată intrarea în spațiu - ce se întâmplă dacă nu sunt alte spații disponibile pentru situația în care spațiul deținut în proprietate periodică este inutilizabil; deteriorarea unui element esențial pentru proprietar (de exemplu aparatul de aer condiționat pe perioada verii); evacuarea gunoiului sau aprovizionarea cu produse consumabile a proprietății; contorizarea serviciilor și modul de achitare a plăților aferente,

corespunzător.

			etc.). În condițiile date, adoptarea normei în redacția propusă poate determina diferite „soluții hibride” și riscuri de corupție aferente procesului reglementat.	
3	Art.III al proiectului: „Codul Contravențional Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: „1.Codul se completează cu articolul 353/1 cu următorul cuprins: Articolul 353/1.Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciile turistice și contractele privind produsele de vacanță. (1) Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciilor turistice și contractelor privind produsele de vacanță, prin: [...] c) necomunicarea informației privind existența sau lipsa dreptului de revocare și, [-.]”.	Prevederi contradictorii în proiect	Norma sus-citată contravine prevederilor proiectului în partea ce ține de necomunicarea informației privind lipsa dreptului de revocare, or autorul stabilește în conținutul Art.I al proiectului dreptul de a revoca contractul fără stabilirea excepțiilor de rigoare ce restricționează/exclud exercitarea dreptului în cauză de către consumator. Prin urmare, statuarea dispoziției art.353/1 alin.(1) lit c) admite lipsa dreptului consumatorului de revocare a contractului, fapt care creează precondiții pentru interpretarea extensivă a normelor de către profesionist.	Se recomandă autorului excluderea cuvintelor „existența sau lipsa” din conținutul art.353/1 alin.(1) lit c) al proiectului.
4	Art.V al proiectului: „Prezenta	Termene neclare pentru	Reglementarea propusă stabilește o modalitate	Impactul normei sus-

<p>lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării, cu excepția lit.b), alin.2, art.11451 care intră în vigoare din data introducerii în sistemul de drept a instituției „proprietății periodice”.</p>	<p>luarea deciziilor Cumularea competențelor de elaborare, control și sancționare</p>	<p>alternativă de intrare în vigoare a prevederilor ce fac referință la instituția „proprietății periodice”, determinînd inaplicabilitatea acestora pentru o perioadă nedeterminată. Importanța sporită a necesității protecției consumatorilor, care este posibilă în special datorită unui cadru legislativ adecvat, justifică fără rezerve necesitatea implementării în legislația națională a modificărilor și completărilor menționate, fiind astfel asigurată nu doar securitatea juridică a consumatorilor ca participanți speciali la raporturile juridice comerciale, ci și adaptarea legislației Republicii Moldova la exigențele contemporane ale pieței serviciilor turistice.</p> <p>Prin urmare, ținînd cont atît de riscurile expuse anterior (cu referire la aprobarea proiectului în lipsa unor prevederi relevante ce reglementează consecvent temeiul, natura și esența instituției „proprietății periodice”), cît și de lipsa unor prevederi exprese ce evidențiază termenul de aprobare a amendamentelor corespunzătoare la Codul Civil, accentuăm faptul că adoptarea proiectului în redacția propusă, de facto presupune acceptarea unor norme „moarte”, a căror aplicabilitate și valoare adăugată este minimală.</p>	<p>cite urmează a fi evaluat coroborat cu riscurile expuse anterior la pct.1 Capitolul II al prezentului raport de expertiză anticorupție. În acest context, soluția optimă întru excluderea riscurilor sus-citate recomandată autorului este elaborarea completărilor ce se impun în vederea implementării normei propuse la alin.2, art.1145/1 și reglementarea instituției „proprietății periodice”.</p>
<p>Art.III al proiectului: „Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările și completările</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>Formula de reglementare propusă este neclară, iar implementarea ulterioară a normei în redacția propusă creează precondiții pentru exercitarea unor atribuții extensive de reglementare.</p> <p>Astfel, există riscul formării unei practici neuniforme la capitolul interpretării normei în speță și calificării drept contravenție a acțiunii sau</p>	<p>Se recomandă autorului reglementarea situațiilor în care turistul se consideră în dificultate, modul și termenii de acordare a asistenței de către profesionist.</p>

<p>ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: „1.Codul se completează cu articolul 353/1 cu următorul cuprins: Articolul 353/1.Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciile turistice și contractelor privind produsele de vacanță. (1) Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor privind serviciile turistice și contractelor privind produsele de vacanță, prin: [...] c) neoferirea asistenței prompte turistului aflat în dificultate [..]”.</p>		<p>inacțiunii ilicite săvârșite cu vinovăție, or aprecierea promptitudinii asistenței acordate și dificultății în care se regăsește turistul este subiectivă.</p>	
<p>Art.III pct.2 al proiectului: Art.III al proiectului: „Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: „ 2. Codul Contravențional se completează cu articolul 423/8 cu următorul cuprins: Articolul 423/8. Agenția Turismului (1)</p>	<p>Cumularea de competențelor de elaborare, control și sancționare</p>	<p>Norma propusă, de facto reformează Agenția Turismului (în continuare Agenția), atribuind acesteia competențe de control și constatare a contravențiilor stabilite de art.353/1 (conform redacției stabilite în proiect la Art. III pct.1). Cu referire la acest aspect accentuăm faptul că în rezultatul reformelor administrative demarate în 2009 și reorganizării Ministerului Culturii și Turismului a fost instituită Agenția Turismului în calitate de autoritate administrativă centrală de specialitate subordonată Guvernului (conform prevederilor Legii pentru modificarea Legii nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern nr. 21-XVIII din 18 septembrie 2009 și Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului</p>	<p>Se recomandă autorului revizuirea oportunității acordării statutului de agent constator instituției prenotate.</p>

Contravențiile specificate la art.353/1 se constată de către Agenția Turismului.”

privind organizarea și funcționarea Agenției Turismului, a structurii și efectivului-limită ale acesteia nr.851 din 21 decembrie 2009). Astfel, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.851 din 21 decembrie 2009, autoritatea în cauză exercită atribuția de elaborare a politicii în domeniul turismului și mecanismelor economice de stimulare a dezvoltării turismului.

Prin urmare, în eventualitatea aprobării amendamentelor în redacția propusă, Agenția va exercita cumulativ atât competențe de elaborare a actelor normative ce reglementează activitatea într-un anumit domeniu, cât și competențe de control a executării acestora și întocmire a proceselor-verbale de constatare a neexecutării/executării neconforme a prescripțiilor legale. Circumstanța în cauză poate determina ulterior riscuri de corupție în legătură cu desfășurarea cumulativă a funcțiilor prepuse (elaborare și control) de către instituție.

Art.1 al proiectului: „articolul 1145/2 alte contracte aferente produselor de vacanță și domeniul de aplicare (1) Contractul privind produsul de vacanță pe termen lung este contractul pe un termen care depășește 1 an prin care un profesionist se obligă să acorde consumatorului dreptul de a primi reduceri de preț sau alte beneficii privind cazarea, iar consumatorul se obligă să plătească un preț total”.

Prevederile sus-citate constituie o novație legislativă, reglementând un raport contractual sinalagmatic, unde o parte (profesionistul) se obligă de a acorda reduceri de preț sau alte beneficii privind cazarea unei alte părți (consumatorul), iar aceasta se obligă să plătească un anumit preț total convenit în prealabil de părți. În prezent, schemele de loializare a clienților sunt omniprezente în strategiile de marketing ale multor companii. Astfel, acordarea de reduceri comerciale reprezintă o practică uzuală în desfășurarea activității comerciale, ce poate fi formulată diferit (puncte utilizate ulterior pentru achiziționarea unor produse - bonus sau pentru

Se recomandă autorului revizuirea normei propuse prin prisma celor sus-menționate.

primirea unei reduceri la o achiziție ulterioară, produse acordate gratuit la anumite achiziții, discounturi și reduceri, etc.).

Toate aceste operațiuni de marketing și promovare au impact semnificativ evident, atât din perspectiva situației financiare a companiilor (creșterea vânzărilor, formarea unui impunător portofoliu de clienți fideli produselor companiei, conturarea unei imagini pozitive a companiei pe piață, etc.), cât și din perspectiva consumatorilor (diminuarea costului final al produsului achiziționat, obținerea unor facilități gratis sau în limita costului pentru serviciul/produsul de bază procurat, etc.). Astfel, este asigurată o echilibrare adecvată a intereselor fiecărei părți implicate (companii și consumatori).

Analizînd reglementarea propusă prin prisma celor evidențiate supra, menționăm faptul că adoptarea acesteia în redacția propusă riscă să determine modificarea structurii politicilor de marketing desfășurate și naturii raporturilor juridice dintre companii și consumatori. Astfel, sunt create premise pentru limitarea practicii actuale de acordare a reducerilor comerciale și optarea preponderentă a companiilor pentru comercializarea produselor în speță.

Prin urmare, implementarea dispozițiilor propuse poate submina în final poziția consumatorului și restricționa opțiunile sale.